

Benoist brytkystä ja Euroopasta

29. toukokuuta 2014

Tässä taitaa olla kyse teidän henkilökohtaisesta paradoksisianne. Tehän olette iät ja ajat ollut korostetusti eurooppalainen militantti. Mutta monet teidän radikaaleista lukijoistanne ovat taipuvaisia nationalistisempiin näkökantoihin. Kuinka ratkaista tämä vaikea yhtälö, ja kuinka tehdä tiettäväksi edes se mitä tarkoitamme puhuessamme ”Euroopasta”?

Euroopan Unionia voi syyttää ennen muuta siitä, että se on totaalisesti tärvellyt Euroopan idean; Unionin syyllisyys on sitäkin suurempi, kun juuri näinä meidän päivinäemme poliittisesti yhdentyneen Euroopan tarve olisi suurempi kuin koskaan. Olen ilman muuta sitä mieltä, että itsenäisyysintoilu (souverainisme) vie umpikujaan, koska eristäytyneistä valtioista ei ole vastaamaan sellaisiin nykyään vallitseviin globaaleihin haasteisiin kuten vaikkapa finanssikriisi. Silti ymmärrän erittäin hyvin sitä kritiikkiä, jota itsenäisyysintoilijat suuntaavat Unioniin. Lisäksi voin pitkälti yhtyäkin heihin ainakin sikäli, että sitä suvereniteettia, joka kansallisvaltioilta riistetään, ei suinkaan kunnolla delegoida millekään ylikansalliselle instanssille, vaan se päinvastoin katoaa ties mihin byrokraattiseen mustaan aukkoon. Näissä oloissa on siis aivan luonnollista tuntea vetoa puhtaan kansallisvaltioajatuksen puoleen. Mutta mitä minuun itseeni tulee, päivän sana ei sittenkään ole ”Ranskan puolesta Eurooppaa vastaan”, vaan ”Euroopan puolesta Brysseliä vastaan”.

Millaisia ajatuksia teissä herättää *Front national* –puolueen maanvyörymävoitto tuoreissa eurovaaleissa?

No, FN:n voitto todistaa ainakin ranskalaisten perusteellista kyllästyminen hallitsevien puolueiden vuosikausia jatkuneeseen liberaaliin, valheelliseen ja vastuuttomaan politiikkaan. Oikein tai väärin, tässä tilanteessa FN näyttää monien ranskalaisten näkökulmasta viimeiseltä toivolta. FN:n voitto on kieltämättä historiallinen virstanpylväs (vaikka onkin syytä odottaa seuraavien paikallisvaalien tulosta, ennen kuin lopullisesti julistetaan FN Ranskan *johtavaksi* puolueeksi). Kaiken kaikkiaan Marine Le Penin puolueen menestyksessä on monia huomionarvoisia seikkoja. Ensinnäkin se todistaa, että oikeinajattelijoiden harjoittama demonisointi ei enää pure, sillä väki on yksinkertaisesti saanut tarpeekseen monotonisesti toistetusta mutta sisällöllisesti tyhjästä argumenteista. Eikä siinä kaikki; tämä demonisointi, jonka tarkoitus oli saada konsensusta häiritsevä poliittinen vastustaja näyttämään inhottavalta ja vihattavalta, on johtanut täsmälleen tarkoitettua päinvastaiseen tulokseen, nimittäin siihen että aikaisemmin marginaalinen *Front national* –puolue on nyt noussut pysyvästi Ranskan poliittisen elämän keskiöön. Erinomaisen kirjansa *Du diable en politique* (”Paholaisesta politiikassa”) *Le Figaro* –lehdessä esitellyt Pierre-André Taguieff totesi samassa yhteydessä: ”*Le Penin vastaisella propagandalla on maailmanlaajuisesti keskeinen rooli Front national –puolueen nousussa*”. Kun tämän ymmärtää, ymmärtää yhtä ja toista muutakin tärkeää.

Tämä vaalivoitto todisti Marine Le Penin olleen oikeassa myös hänen pysyessään kuurona niille seireeneille, jotka yrittivät houkutella häntä omaksumaan ”kansallisen

oikeiston” (droite nationale) näkökantoja. Nykymuotoinen Front national –puolue on onnekkaisesti vasemmisto – oikeisto –diktomian tuolla puolen. Juuri tavallisten nuorten ja työväenluokkaisen väen (classes populaires) keskuudesta FN keräsi parhaan äänisaaliinsa: peräti 43% työväeksi (ouvriers) lukeutuvista äänesti Front nationalia, kun taas sosialisteja (PS) äänesti samaan luokkaan kuuluvista vaivaiset 8%! Tämä vankka kansanomainen kannatus osoittaa, että FN on lakannut olemasta pelkkä räyhäkäs protestipuolue ja että sillä on aineksia tavoitella myös valtaa ja vastuuta. FN:n päävastustaja on siis nyt enemmän kuin koskaan UMP [Ranskan lähin vastine meikäläiselle Kokoomukselle, suom. huom.].

Samaan hengenvetoon, mitä ajattelette näiden viimeaikoina ilmestyneiden ”identitaaristen” ja ”euroskeptisten” liikkeiden valtaannoususta?

Näiden liikkeiden yhteinen nimittäjä on aivan ilmeisesti populismi. Ei voi liikaa korostaa sitä, että populismi ei ole mikään ideologia vaan tyyli, ja että tämä tyyli on yhteensopiva mitä erilaisimpien poliittisten suuntausten kanssa. Ei tarvitse kuin verrata Front national-puoluetta johonkin Lega Nordiin Italiassa tai Vlaams Belang –ryhmään Belgiassa, ja heti huomaa, kuinka erilaisia niiden positiot ovat milloin suhteessa regionalismiin, milloin talouteen tai milloin uskontoon. Epäilemättä populististen liikkeiden valtaannousu kertoo äänestäjien perusteellisesta kyllästymisestä vakiintuneiden ja kansasta täysin vieraantuneiden puolueiden ohjailemaan poliittisesti korrektiin menoon. Tämä kansan uhmakas kieltäytyminen politrukkien ohjailusta lietsoo näissä piireissä ilmeistä paniikkia. Populismien nousu myös valaisee edustuksellisen demokratian kriisin vakavuutta ja syvyyttä. FN ampaisi kärkeen eurovaalien ääntenlaskennassa, mutta silti tällä puolueella ei ole kuin pari vaivaista edustajaa Ranskan Kansalliskokouksessa [*l’Assemblée nationale*, siis meikäläisen Eduskunnan lähin vastine, suom. huom.]. Ja Britannian itsenäisyyspuolueella (UKIP), joka näissä vaaleissa kykeni väkevästi haastamaan ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1910 sekä Toryt että Labourin, ei ole ainoatakaan edustajaa Yhdistyneen Kuningaskunnan parlamentissa! Vieläkö ihmetyttää, että koko systeemi näyttää olevan leviämässä käsiin?

Entä mitä pitäisi tässä tilanteessa tehdä Euroopalle? Muotoilla koko idea uudelleen tai asettaa se toisille raiteille? Heittäkö pyyhe kehään ja toivoa parasta, vai pitäisikö sittenkin vielä yrittää herättää Eurooppa henkiin jollakin uudella tavalla?

Eurooppa toki on sairas, halvaantunut ja monin tavoin umpikujassa; se on kyvytön määrittelemään identiteettiään, se on kypsä luopumaan vanhasta roolistaan historian subjektina ja valmis tulemaan pelkäsi tulevien historiantutkijoiden kiehtovaksi tutkimuskohteeksi. Tästä kaikesta todistaa Euroopan nöyrä alistuvaisuus euroamerikkalaiseen vapaakauppa-alueeseen tähtäävien aloitteiden edessä, samoin alistuminen amerikkalaisille normeille ympäristö-, terveys- ja sosiaalikesymyksissä. Tätä ”Eurooppaa” on sen alusta saakka rakennettu vastoin kaikkea tervettä järkeä ylhäältä alaspäin, viitaten kintaalla lähivastuuperiaatteelle, unohtaen Euroopan luonnolliset ulkorajat ja kansakuntien roolia halveksuen. Tämä ”Eurooppa” kylpee hyväuskoisuudessa (*l’angélisme*) eikä tunne todellisia juuriaan, se on omaksunut liberalismien kaikkein tuhoisimmat periaatteet kuvitellen niitä omaksi perintöosakseen. Jos mielimme saada Euroopan taas raiteilleen, meidän pitäisi saada se ymmärtämään itsensä suvereeniksi mahdiksi pelkän markkina-alueen sijaan, ja että tämän mahdin pitäisi

kyetä näyttämään omaa kulttuurista ja sivilisatorista osaansa tässä jälleen moninapaiseksi muuttuneessa maailmassa. Mutta siitä kaikesta ollaan vielä kaukana.